

DAUGAVPILS UNIVERSITĀTE
IZGLĪTĪBAS UN VADĪBAS FAKULTĀTE

DANA RIMVIDE-MICKEVIČA

JAUNIEŠU INFORMĒTĪBA PAR KARJERAS ATBALSTU DAUGAVPILĪ

PĒTĪJUMS

Daugavpils, 2014

1.1. Situācijas analīze

karjeras attīstības atbalsta sistēmas funkcionēšanā Daugavpilī

Darba autore nolēma noskaidrot, cik efektīvi funkcionē KAAS Daugavpilī. Par pētījuma pamatu tika ņemti mūžilgas karjeras atbalsta principi: centrā ir pakalpojuma saņēmējs; iedzīvotājiem tiek dotas iespējas; tiek uzlabota pieejamība; tiek nodrošināta kvalitāte. Tā kā šo principu centrā ir pakalpojuma saņēmējs, lai labāk izanalizētu pilsētas situāciju, darba autore nolēma aptaujāt jauniešus un viņu vecākus, lai uzzinātu viņu viedokli par KAAS funkcionēšanu Daugavpilī, līdz ar to tika izstrādāta anketa.

Anketas jautājumi tika sastādīti uz šī darba teorētiskās daļas pamata. Anketa tika sastādīta, lai noskaidrotu vai jaunieši ir ieinteresēti un piedalās pasākumos, kuri tiek organizēti KAAS ietvaros, kā arī vai viņi ir informēti par to, ka ir karjeras konsultēšanas speciālist un vai jaunieši zina ar ko šie speciālisti nodarbojas. Anketēšanas laikā tika izpētīts vai jauniešiem būtu nepieciešams – Karjeras konsultēšanas centru, atsevišķu vietu pilsētā, kur varētu saņemt karjeras konsultēšanas pakalpojumus. Labākai situācijas caurskatāmībai, tamlīdzīga anketa tika izstrādāta arī skolēnu vecākiem. Skolēnu vecākiem papildus tika iekļauti tādi jautājumi, kas parāda viņu aktivitāti un iesaistīšanos sava bērna karjeras plānošanā. Līdz ar Daugavpils pilsētas īpašo specifiku, vecāku anketa tika izstrādāta arī krievu valodā.

Abas anketas, tika konstruētas sekojošā veidā: anketas nosaukums – īsi un kodolīgi, ievads - te tiek iepazīstināts respondents ar anketas mērķi un tēmu, kā arī ar darba autori, respondentam tiek paskaidrots kādam nolūkam šī anketa tiek paredzēta; anketas galvenā daļa – sastāv no informācijas par respondentu (vecums, dzimums, mācību iestāde), kā arī no anketas jautājumiem, kuri tiek sadalīti divās sadaļās, tie sastāv no slēgtiem un atvērtiem jautājumiem, kā arī kārtas skalas (pēc Č.Osguda); aptaujas noslēgums – te tiek izteikta pateicība par sadarbību. Gan skolēnu, gan vecāku anketu paraugus var apskatīt pielikumā Nr.1, Nr.2 un Nr.3.

Lai noskaidrotu kā jaunieši izprot jēdzienu „karjera”, tika sastādīts pirmais jautājums, kurš ir atklāts. No 2. līdz 6.jautājumam tika sastādīti, lai noskaidrotu jauniešu zināšanas, attieksmi un plānus par karjeras konsultantu un viņu nākotnes profesiju. 7.jautājums tika izstrādāts pamatojoties uz K. Robertsa teoriju par jauniešu izvēles atkarību no sociālās noslāņošanās un darba saistībām. 8. un 9.jautājums tika izstrādāts apkopojot esošos skolas, pilsētas un valsts pasākumus, kuri tiek rīkoti karjeras izglītošanas ietvaros. Par pamatu 10.jautājumam tika ņemta karjeras konsultanta definīcija no LR profesiju klasifikatora. 11.un 12.jautājums tika sastādīti, lai noskaidrotu pieejamos resursus jauniešiem, no kurienes viņi gūst informāciju par savu nākotnes profesiju. 13.jautājums ir slēgts, te jauniešiem bija jāizsaka savs viedoklis par Karjeras konsultēšanas centra nepieciešamību.

Anketa konstruēšanā darba autore ir izvēlējusies strādāt tieši ar kārtas skalas aptaujas pantiem, jo tad var lietot parametriskās statistiskās metodes dažādu aptaujas psihometrisko rādītāju pārbaudei. Aptaujas jautājumu secība ir sekojoša, vispirms iet viegli jautājumi, kas pēc autores domām veicina respondentu un pētnieku sadarbību. Skolēnu anketa vispirms tika izmēģināta, skolēni ātri orientējās anketas saturā, atzīmēdami, ka viss ir saprotams.

Anketēšana skolēniem, tika veikta no 14.04.2014. līdz 14.05.2014., tā kā tika izmantota kvantitatīvā pētījumu metode – aptauja, darba autore nolēma pielietot nevarbūtīgo ērtuma izlasi. Mēneša laikā, sadarbībā ar DPIP un skolu pedagogiem, tika aptaujāti piecu vidusskolu 8. un 11.klašu skolēni. Kopā izlase veido 218 respondentu, no kuriem 111 mācās pamatskolā un 107 vidusskolā, visa ģenerālkopa sastāda 1172 skolēnus, t.i. skolēnu skaits, kas mācās Daugavpils 8. un 11.klasēs. Dzimumu sadalījums ir tuvu tam, kas raksturīgs visai populācijai – 59,6% sieviešu un 40,4% vīriešu. Šīs klases tika izvēlētas, jo tieši šajā vecumā jauniešiem ir profesionālās krīzes personības veidošanās procesā (pēc: Zeejera, Simanjuka). Līdz ar to, tiem būtu vērts vērsties pie attiecīgā speciālista, lai tie varētu izstrādāt savas nākotnes karjeras iespējas.

Vecāku anketēšana notika no 14.04.2014. līdz 14.05.2014. sadarbībā ar DPIP izglītības metodiķi pieaugušo izglītībā. Anketas tika izdalītas informatīvā semināra laikā (16.04.2014.), kurā piedalījās vecāku padomes priekšsēdētāji. Pārējās anketas tika izsūtītas uz kopējo e-pastu un aizpildītas elektroniski. Diemžēl vecāku atsaucība bija ļoti zema, darba autore saņēma tikai 18 anketas.

Tālāk ir apkopoti un analizēti abu anketu rezultāti. Datu apstrāde un analīze tiek veikta pateicoties, SPSS programmatūras pakotnei.

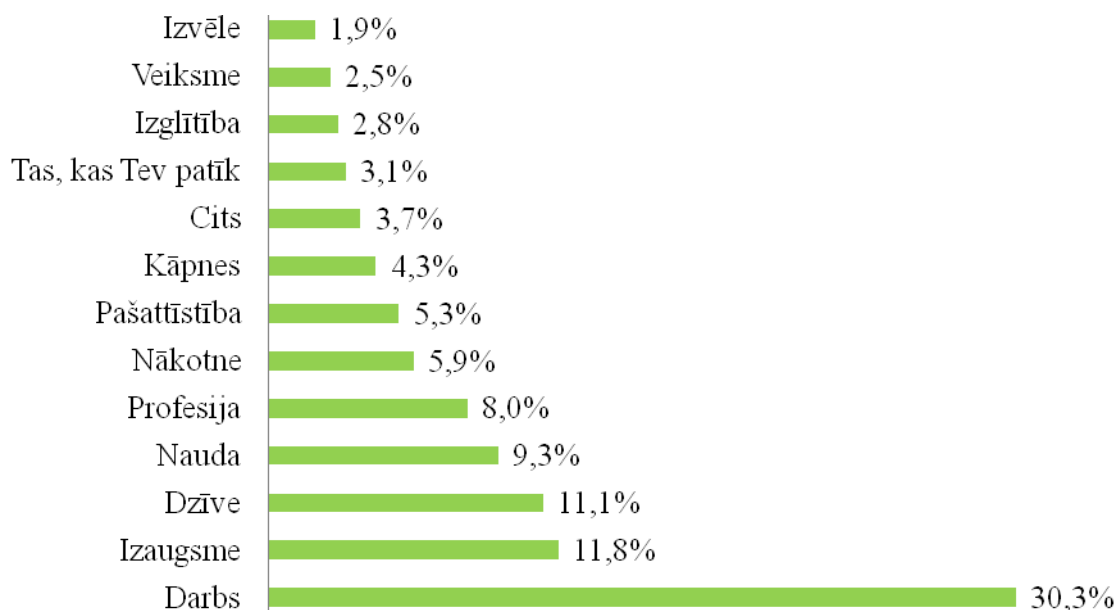
Atbildot uz pirmo anketas jautājumu, jauniešiem vajadzēja uzrakstīt savu definīciju vai vārdus, kur viņiem saistās ar vārdu „karjera”. Analīzes veikšanai darba autore izrakstīja visvairāk izmantotos vārdus un sagrupēja tos vārdu grupās. Jaunieši atbildot uz pirmo jautājumu bieži vien minēja vairākus vārdus, kas viņiem saistās ar vārdu „karjera”. Daudzās anketās bija minētas definīcijas, nevienā no anketām definīcija neatkārtojās.

Lielākai daļai aptaujāto jauniešu (30,3%) karjera asociējas ar darbu. Tika minēti tādi vārdu salikumi, ka labs darbs, darbavieta, galvenā nodarbošanās, izvēlēts darbs, darba joma, darbs, kuru sāk no mazākā uz lielāko, darba „ceļš”.

Otrais visbiežāk lietots vārds, kas jauniešiem asociējas ar karjeru ir izaugsme (11,8%). Zem jēdziena izaugsme ir arī attīstība, sasniegumi. Jaunieši te vairāk domāja tieši par profesionālo virzīšanos uz priekšu.

Ar jēdzienu „dzīve” darba autore kodēja visas jauniešu asociācijas, kuras karjeru saista ar dzīves plānošanu, dzīves mērķi, dzīves jēgu, dzīves ceļu, dzīves pieredzi. Šeit arī tika iekodēti

tādi vārdu salikumi, kā cilvēka statuss, kurš atkārtojās tikai divas reizes. Karjeras asociācija ar dzīvi ir trešais visvairāk lietots vārds starp aptaujātiem jauniešiem.



1. att. Kas Tavuprāt ir KARJERA?

9,3% jēdzienu karjera skaidroja, ka finansiālā labklājība, algu par padarīto darbu, iespēju nopelnīt, iztikas pelnīšana, augsts atalgojums utt., tā tika kodēta ar vārdu nauda. 8,0% karjera asociējas ar labu profesiju, jomu, amatu, kurā viņi varēs izpausties.

Daudzās anketās (5,9%) varēja redzēt vārdu nākotne (mūsu nākotne, par ko tu gribi kļūt nākotnē, tas, ko es darīšu nākotnē), jāsecina, ka jauniešiem karjera, liekas, kaut kas tāls. Viņi neapzinās līdz galam, cik tālu ir brīdis, kad skola tiks absolvēta un priekšā būs izvēle ko darīt tālāk. Tas norāda uz to, ka jaunieši par savas karjeras veidošanu uz šo brīdi nedomā.

Ar jēdzienu „cits” darba autore grupēja vārdus, kas ar vārdu karjera asociējās tikai dažas reizes, piemēram valsts, armija, cīņa, centība, gribasspēks u.c.. Šajā grupā tika grupēts arī vārds ģimene, kurš atkārtojās tikai trīs reizes. Karjera ir ideāla dzīve gan darbā, gan ģimenē.

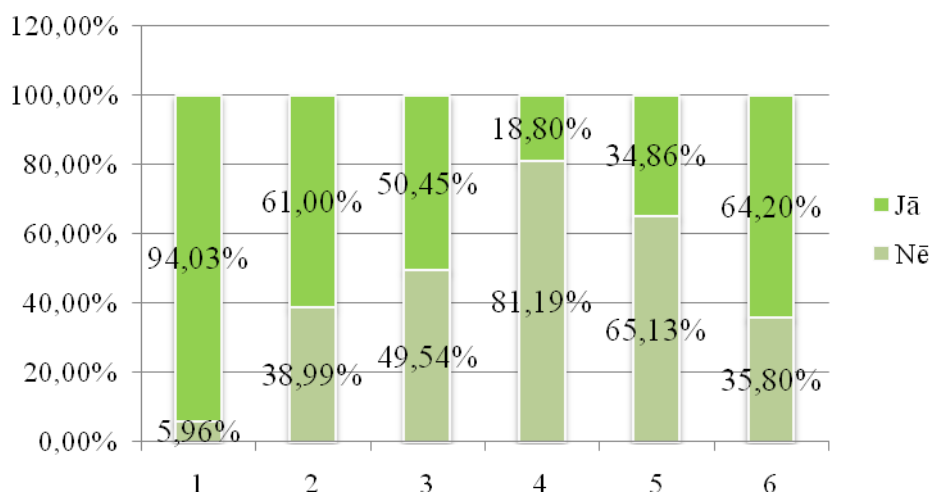
5,3% jauniešiem karjera asociējas ar pašattīstību (sevis pilnveidošanu, īstenoties kā personai, realizēt savas spējas, cilvēka progress), bet 4,3% ar kāpnēm. Jāatzīmē, ka diemžēl tikai 2,8% jauniešu karjeru asociēja ar izglītību (mācību procesus).

„Karjera” ir darba un privātās dzīves mijiedarbība cilvēka mūža laikā, t.sk. apmaksātā un neapmaksātā darba līdzsvarošana, kā arī līdzdalība mācībās un izglītībā.

Daugavpils pilsētas aptaujātiem jauniešiem karjera vairāk asociējas ar profesiju, kurā viņi var strādāt, lai gūtu ienākumus. Reti kurš karjeru asociē ar privāto dzīvi, kā arī līdzdalību mācībās un izglītībā, kā to nosaka EMKAPT glosārijā izstrādātā karjeras definīcija.

Izmaiņas darba tirgū, bezdarbs, pastāvīgi pieaugošā informācija par profesijām un izglītības ieguves ceļiem izraisa apjukumu, nenoteiktību un dezinformāciju jauniešos, kas izvēlas savu profesiju. Vislielākā dilemma ir vidusskolēniem, kam jāizvēlas nākamais izglītības apguves posms, kas noteiks viņu turpmāko karjeru. Abiturientus ierobežo termiņi, tādēļ izglītības iestādes izvēle bieži vien notiek pēdējā brīdī. Tas ir nevēlami divu iemeslu dēļ. Pirmkārt, lēmumu pieņem steigā un nezinot visu nepieciešamo informāciju. Otrkārt, var atklāties, ka lēmums ir neadekvāts izvēlētajai profesijai, jo jaunieši parasti izvēlas izglītības iestādi, nevis profesiju. Nozares eksperti saka, ka vispirms jāizvēlas profesija, tas nozīmē, ka skolēnam vairāk vai mazāk jāzina, ko viņš/viņa vēlas turpmāk darīt, jābūt vīzijai par konkrētu darbu; tikai pēc tam jāpārdomā, kuras izglītības iestādes atbilst viņa/viņas izraudzītajai profesijai karjeras plāna kontekstā. Jauniešiem pietrūkst zināšanu par darba tirgu, darbavietām, izglītības iestādēm un eksāmeniem. Viņi arī neapzinās ierobežojumus, kas ir noteiktām profesijām, un nav spējīgi pieņemt lēmumu par profesijas izvēli. Problēmas risinājumu var atrast, sniedzot pusaudžiem atbalstu: izvērtējot viņu stiprās un vājās puses, iegūstot un piedāvājot informāciju par profesijām, pienākumiem, psiholoģiskajām un fiziskajām prasībām, kas var rasties, kā arī iegūstot informāciju par to, kā izvēlēties piemērotu darbu, un veidojot lēmumu pieņemšanas prasmes, un iepazīstinot ar pašprezentācijas iemaņām (Paszowska. 2010.).

Darba autorei bija svarīgi noskaidrot: vai jauniešis ir domājis par savu nākamo profesiju(1); vai jauniešis zina, ka viņa mācību iestādē ir pieejami karjeras konsultanta pakalpojumi(2); vai viņi zin, ka pilsētā ir karjeras konsultants(3); vai viņi ir konsultējušies ar karjeras konsultantu(4); vai viņi plāno izmantot karjeras konsultanta pakalpojumus tuvākā gada laikā(5); vai viņi zin, ko dara karjeras konsultants(6). Šie jautājumi tika iekļauti anketā un atbildes var redzēt 8.attēlā.



2.att. Jauniešu informētība

Pozitīvu rādītāju sniedz tas fakts, ka lielākā daļa pilsētas jauniešu (94,03%) ir aizdomājušies par savu nākamo profesiju(1). Jauniešus jau tagad nodarbina jautājums ko viņi savā dzīvē darīs tālāk.

Pozitīvi ir arī tas, ka vairākumam no aptaujātajiem zina, ka viņu mācību iestādē ir karjeras konsultants (61,00%). Tā kā daudzās mācību iestādēs karjeras konsultants pilda arī citus pienākumus, jauniešiem viņš bieži viena vairāk asociējas ar priekšmeta skolotāju nevis karjeras konsultantu, līdz ar to 38,99% jauniešu atbildēja ka viņu mācību iestādē nav karjeras konsultanta. Iespējams, jaunieši vienkārši vēl nekad nav aizdomājušies par tāda veida pakalpojuma iespējamo pieejamību.

DPIP ir speciālists, kura pienākumos ietilps pilsētas iedzīvotāju, tai skaitā jauniešu, konsultēšana karjeras jautājumos(3), to zināja tikai 50,45% aptaujāto respondentu, pārējie par tāda veida pakalpojumu nav zinājuši (49,45%). Te būtu interesanti uzzināt kāpēc jaunieši nezina par šo iespēju, jo DPIP mājas lapā informācija par šo pilsētas mēroga pakalpojumu ir pieejama. Iespējams, jauniešiem pietiekami, ka viņu mācību iestāde ir speciālists, kurš var piedāvāt tamlīdzīgu pakalpojumu. Varbūt arī tāpēc, ka DPIP šo pakalpojumu īpaši nepopularizē vai arī vienkārši vēl Daugavpils pilsētas iedzīvotāji nav pieraduši konsultēties šāda veida jautājumos pie speciālistiem, kāds iespējams domā, ka tas varētu būt maksas pakalpojums. Te varētu veikt padziļinātu psiholoģisko pētījumu, lai šo jautājumu apskatītu plašākā kontekstā.

Pārliecinošs vairākums (81,19%) aptaujāto respondentu atbildēja, ka nav konsultējušies pie karjeras konsultanta(4). Tai pat laikā, lielākā daļa jauniešu (64,20%) apgalvo, ka zin ar ko nodarbojas karjeras konsultants un ka tā galvenie darba pienākumi ir konsultēt, informēt un izglītēt karjeras attīstības jautājumos(6). Darba autorei pēc šādu rezultātu apkopošanas, rodas jautājums vai jaunieši līdz galam izprot konsultēšanas būtību un karjeras konsultanta pienākumus. Iespējams viņi gaida kādus testus no skolas esošajiem karjeras konsultantiem. Tai pat laikā par karjeras konsultēšanu var skaitīt to pašu informācijas sniegšanu, no karjeras konsultanta puses, par izglītības iespējām Daugavpilī vai Latvijā. Jautājumu par karjeras konsultēšanas procesu sīkāk varētu apskatīt vēl kādā pētījumā. Jāizdara secinājumus, ka 16,99% jauniešu par karjeras konsultēšanu uzskata attiecīgā speciālista individuālo darbu ar viņiem, nevis ar visu klasi, kā grupas konsultēšanu.

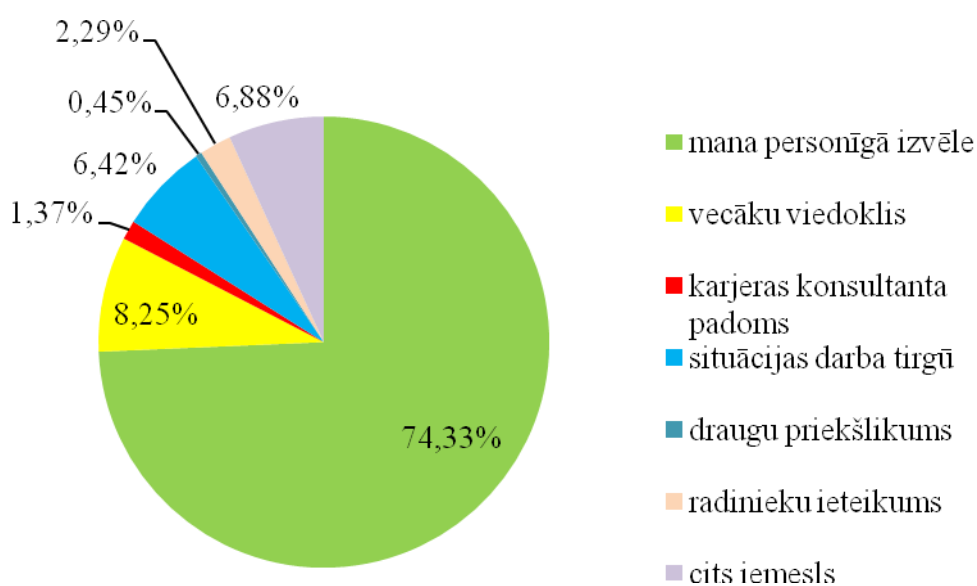
Diemžēl lielākā daļa aptaujāto (65,13%) netaisās tuvākajā laikā izmantot karjeras konsultanta pakalpojumus, lai noskaidrotu savu nākamo profesionālo piederību. Jāatzīmē, ka aptaujātie, kuri šobrīd mācās 8.un 11.klasēs, nekad nav izmantojuši, karjeras konsultanta pakalpojumu (4) un netaisās to darīt (5). Iespējams, skolēni uzskata, ka šis svarīgs lēmums par viņu turpmāko profesiju vēl nav tika aktuāls un pie speciālista būtu jāvērsas tikai 9.un 12.klasē,

vai vienkārši jaunieši nav pieraduši vērsties pēc palīdzības pie šāda veida speciālistiem, te droši vien arī vairāk būtu jāveic psiholoģiska rakstura pētījums.

VIAA 2013. gada septembrī Karjeras nedēļas ietvaros portālā draugiem.lv, veica aptauju „Ko Tu domā par karjeru?” aptaujājot 1035 jauniešus vecuma grupā no 14 līdz 19 gadiem, visā Latvijā. Aptauja atklāj, ka puse (49%) jauniešu Latvijā lēmumu par karjeru pieņem paši, nepārspriežot savu lēmumu ne ar ģimeni, ne ar karjeras konsultantu. Turklāt tikai trešdaļa (28%) jauniešu izvērtē savas „stiprās puses” un to, kurā nozarē vai profesijā tās vislabāk izmantot. Savukārt novēlotas un haotiskas karjeras izvēles sekas atspoguļojas ne tikai indivīda neapmierinātībā ar dzīvi, bet arī valsts ekonomiskajā attīstībā.

„Nereti jaunieši par savu karjeru sāk domāt tikai pēc skolas gala eksāmeniem. Tad steigā pieņemts lēmums visbiežāk tiek balstīts uz vieglākā ceļa izvēli vai došanos mācīties tur, kur dodas citi, kur ir prestižs. Tāda pieeja vēlāk liek vilties ne tikai pašam jauniešim, bet tās sekas redzamas arī ekonomikā - gan kā noteiktu profesiju pārprodukcija, gan kā speciālistu trūkums darba tirgū dažādās nozarēs un jauniešu bezdarbs,” norāda VIAA Informācijas un karjeras atbalsta departamenta vadītāja Aleksandra Joma, piebilstot, ka ar karjeras jēdzienu mūsdienās tiek saprasta izglītības, darba un privātās dzīves mijiedarbība (Daugavpils pilsētas. sk. 02.10.2013.).

Darba autore atzīmē, ka Daugavpils pilsētas jaunieši neizceļas uz kopējā valsts fona. Atbildot uz anketas septīto jautājumu – „Kāds no šiem faktoriem visvairāk ietekmēs Tavas nākotnes karjeras izvēli?”, izvēlēties vajadzēja, tikai vienu jauniešiem visbūtiskāko faktoru, visbiežāk (74,33%) jaunieši atbildēja, ka tieši viņu personīgā izvēle ir pats būtiskākais faktors (sk. 3.att.).



3.att. Nākotnes profesijas izvēli ietekmējoši faktori

K. Robertss pirmais argumentēja, ka jauniešiem profesija nav atkarīga no personiskās izvēles, bet gan no sociālās noslāņošanās un darba saistības. Iespējams, ka vairākums jauniešu apzināti uzskata, ka viņi paši veic to galveno izvēli, taču īstenībā to ietekmē daudzi faktori.

Svarīga loma jauniešu karjeras izvēlē ir vecākiem, jo tie var virzīt jauniešus. 8,25% respondentu godīgi atbildēja, ka vecāku viedoklim būtu izšķirošais faktors. A. Ro piedāvāja ideju, ka indivīda karjeras izvēli ietekmē mijiedarbība ar vecākiem bērnībā. Piemēram, bērnībā vecāki koncentrējas uz bērnu izrādīt pārlieku lielas prasības, bērns attiecīgi cenšas tām atbilst vai arī otrādi, pretojas vecāku spiedienam. Abos gadījumos saikne ar vecākiem ir cieša un nozīmīga, taču galīgais izvēles rezultāts būs saistīts vēl arī ar paša bērna temperamentu. Vienā gadījumā viņš pakļaujas citu viedoklim, citā iet savu ceļu. Līdz ar to viss ir nosacīti, jauniešiem noteikti izvēli iztaisīs patstāvīgi, taču tajā pat laikā ieklausīsies vecāku gudrajā ieteikumā.

6,88% aptaujāto jauniešu norāda, ka citi iemesli kalpos par noteicošo faktoru., bet 6,42% aptaujāto jauniešu atzīmēja, ka tieši situācija darba tirgū būs noteicošā izvēloties nākamo profesiju.

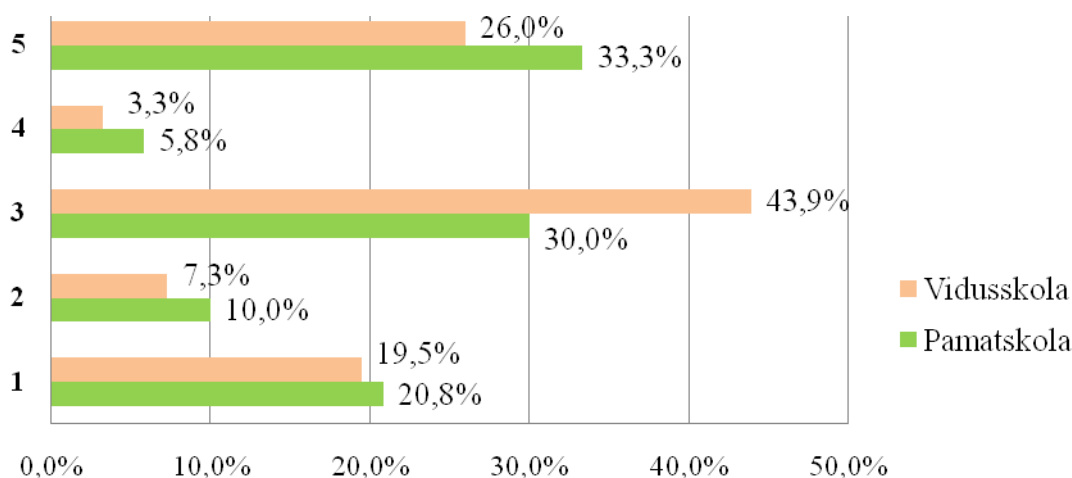
Pašreiz NVA Daugavpils filiālē kā bezdarbnieki ir reģistrēti 537 jaunieši. Tajā pašā laikā Daugavpils pilsētas domes Biznesa attīstības nodaļā apkopotie uzņēmēju sniegtie dati liecina, ka Daugavpilī nepieciešami tādi speciālisti kā kvalificēti metinātāji, inženieri-mehāniķi, iekārtu un darbagaldu uzstādītāji dažādās nozarēs (metālapstrāde, šūšana, tekstils), šuvējas, autoatslēdznieki un autoelektriķi. Pēc VIAA aptaujas piektdaļa (20%) respondentu norāda, ka sevi dzīves laikā redz kā uzņēmējus, radot un vadot savus uzņēmumus, tomēr tikpat liela daļa (20%) respondentu norāda, ka savu karjeras attīstību nākotnē saskata ārpus Latvijas. No Latgalē aptaujātajiem jauniešiem vecuma grupā no 14 līdz 19 gadiem karjeras attīstību savā reģionā saredz 31% aptaujāto (Daugavpils pilsētas. sk. 02.10.2013.).

Skolās karjeras izglītības elementi tiek iekļauti gan mācību priekšmetos, gan projektu nedēļas ietvaros. Daudzās skolās tiek izstrādātas speciālas mācību programmas ar mērķi rosināt skolēnu interesi par profesiju daudzveidību.

Anketā jauniešiem, tika uzdots jautājums par to kādi pasākumi viņu mācību iestādē lika tiem aizdomāties par nākotnes profesijas izvēli (sk. 4.att.), lai noskaidrotu, cik lielā mērā skolu darbs karjeras izglītībā liek jauniešiem domāt par profesijas izvēli. Tika piedāvāti attiecīgi atbilžu varianti: **1-** audzināšanas stundās, **2-** projektu nedēļā, **3-** tikšanās ar dažādu profesiju pārstāvjiem, **4-** citi pasākumi/kādi?, **5-** par nākotnes profesijas izvēli man nav licis aizdomāties neviens mācību iestādē rīkotais pasākums.

Vidusskolēniem visvairāk aicinājuši domāt par nākotnes profesijas izvēli tieši tikšanās ar dažādu profesiju pārstāvjiem (43,9%). Attiecīgi tikšanās ar profesiju pārstāvjiem lika aizdomāties, tikai 30,0% pamatskolas skolēnu (3). Vidusskolās šis rādītājs ir salīdzinoši lielāks

par pamatskolu, jo viņiem ir jātaisa sava izvēle daudz ātrāk, pamatskolu skolēni vēl var turpināt mācības vidusskolā un neaizdomāties par savu profesiju. Tikšanās ar profesiju pārstāvjiem ir ļoti labs prakses piemērs un veids kā iepazīt profesiju no profesijas pārstāvja skatupunkta, pietam skolēni var vienmēr uzdot viņus interesējošo jautājumu.



4.att. Pasākumi mācību iestādē, kas ir aicinājuši domāt par nākotnes profesiju

Audzināšanas stundas laikā iegūtā informācija liek aizdomāties 20,8% pamatskolas un 19,5% vidusskolas skolēniem, par dažādām profesijām. Jāsecina, ka klases audzinātājiem ir liela nozīme karjeras atbalsta nodrošināšanā skolās. Klases audzinātājas labi pazīst katru skolēnu un var stimulēt personības attīstības virzienu klases audzinātāja programmu ietvaros.

Diemžēl vairākums pamatskolas audzēkņu uzrādīja, ka par nākotnes profesijas izvēli man nav licis aizdomāties neviens mācību iestādē rīkotais pasākums (33,3%). Iespējams, šāda veida rezultāti ir tāpēc ka 8.klasēs vēl netiek tika aktīvi integrēti karjeras izglītības elementi, kā 9.klasēs vai 11.un 12.klasēs. Te viss ir atkarīgs no skolas iekšējās politikas, attiecībā uz jauniešu karjeras izvēli.

3,3% vidusskolas un 5,8% pamatskolas audzēkņu atbildēja, ka citi skolas pasākumi viņiem liek aizdomāties par nākotnes profesijas izvēli. Izvēloties šo atbilžu variantu viņiem vajadzēja paskaidrot, kādi tieši pasākumi to liek darīt. Tika minēti tādi pasākumi kā kursi, radošie un sporta pasākumi skolas (koncerti, sacensības), kā arī konsultācijas pie psihologa, vecāki, vasaras darbs un prakse. Te redzam, ka jaunieši atsevišķi neatdala dažādus faktoros savā profesijas izvēlē. Izvēli var ietekmēt viss kas ar viņiem notiek un no kurienes viņi gūst pieredzi.

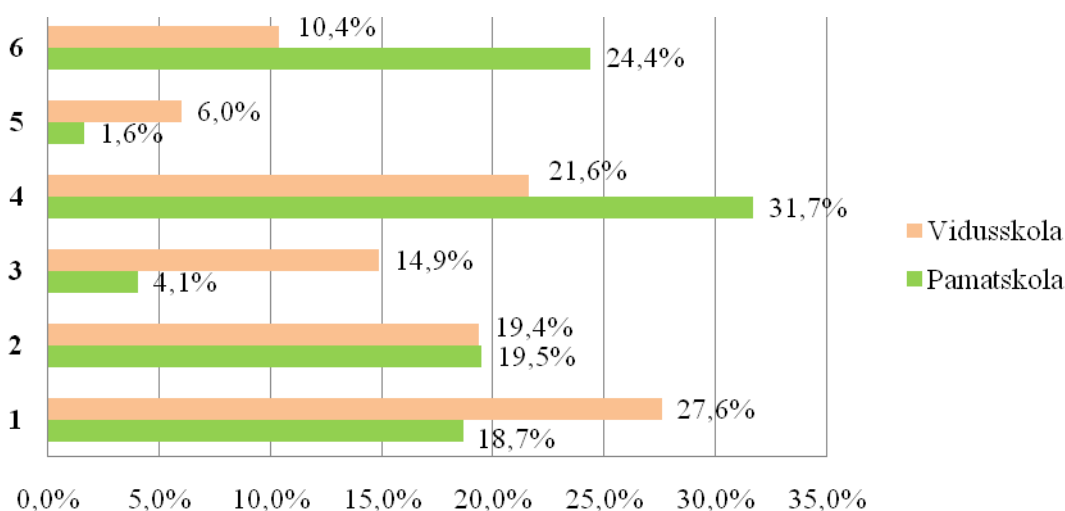
Valsts un pilsētas mērogā, aktīvi jau vairākus gadus tiek rīkoti dažāda veida pasākumi ar mērķi izglītēt jauniešus karjeras jautājumos un parādīt viņiem karjeras izglītības iespējas pilsētas un valsts mērogā.

5.attēlā, tika izanalizēti kādi pasākumi pilsētā/valstī jauniešus ir aicinājuši domāt par nākotnes profesijas izvēli. Jauniešiem, tika piedāvāti attiecīgi atbilžu varianti: **1-** Ēnu diena, **2-** Karjeras nedēļa, **3-** Izglītības izstāde: Skola 2014 utt., **4-** Ekskursijas uz uzņēmumiem, **5-** Citi

pasākumi/Kādi?, **6-** Par nākotnes profesijas izvēli man nav licis aizdomāties neviens pilsētas/valsts rīkotais pasākums.

Pilsētas līmenī 8.klašu skolēniem visvairāk licis aizdomāties par nākotnes profesijas izvēli tieši ekskursijas uz uzņēmumiem 31,7%, attiecīgi 11.klašu skolēniem 21,6%. Šāda veida ekskursijas ne tikai ļauj iepazīties ar speciālistu, uzņēmuma un nozares darba specifiku, bet arī vislabāk palieka skolēna atmiņā

Attiecīgi vidusskolas audzēkņi visbiežāk atzīmēja (27,6%) tieši Ēnu dienu, kā nozīmīgu valsts līmeņa pasākumu, kurš aicina domāt par nākotnes profesijas izvēli, pamatskolās tie bija tikai 18,7% skolēnu. Šī akcija sekmē jauniešu integrāciju sabiedrībā un darba tirgū nākotnē. Vidusskolēni daudz aktīvāk piedalās šajā akcijā, jo tā ne tikai palīdz izvēlēties profesiju, bet iejusties profesionāļa lomā un pārbaudīt savas spējas. Pamatskolas skolēni varbūt baidās piedalīties šāda veida pasākumos vai vienkārši nav līdz galam informēti, ka tādi pasākumi tiek organizēti.



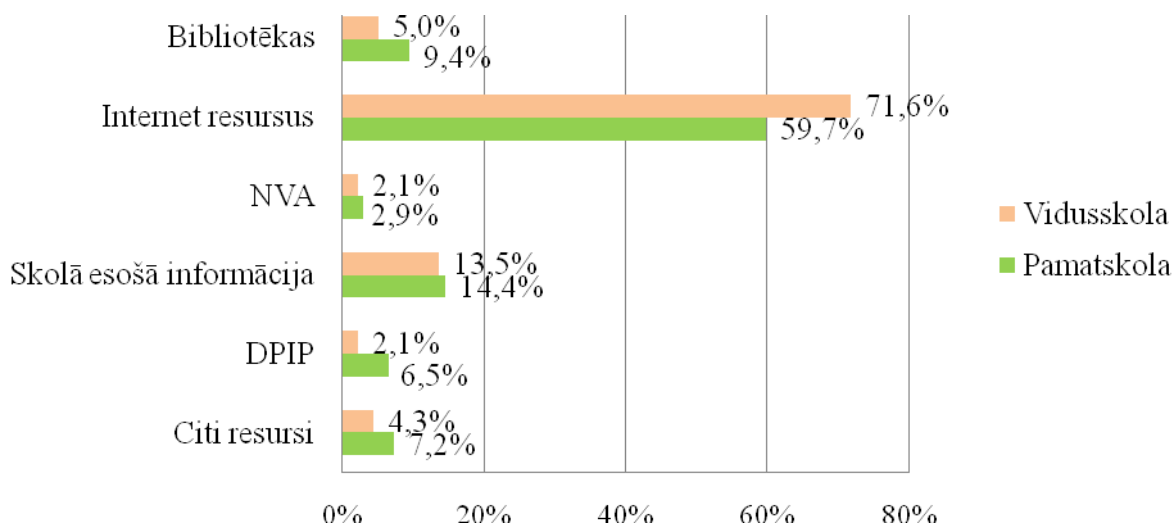
5.att. Pasākumi pilsētā/valstī, kas ir aicinājuši domāt par nākotnes profesiju

Liela daļa 24,4% , pamatskolas skolēnu uzrāda, ka par nākotnes profesijas izvēli viņiem nav licis aizdomāties neviens pilsētas/valsts rīkotais pasākums, vidusskolēnu skaits, kuri uzskata tam līdzīgi ir uz pusi mazāks 10,4%. Visdrīzāk ka dažu skolu politika karjeras izglītības jautājumos netiek akcentēta tieši uz 8.klašu skolēniem, līdz ar to viņi nav informēti, kādi pasākumi tiek organizēti karjeras izglītošanā valstī un pilsētā. 11.klašu gadījumā, iespējams, ka skolēni vienkārši nav ieinteresēti izglītoti sevi karjeras jautājumos, tā kā uz iepriekšējo jautājumu (sk. 5.att.) arī atbildēja noliedzoši, visdrīzāk te ar skolēnu būtu jāstrādā individuāli gan karjeras konsultantam, gan psihologam.

Karjeras nedēļas rīkote pasākumi, liek aizdomāties par nākotnes profesijas izvēli 19,5% pamatskolas un 19,4% vidusskolas skolēniem, taču izglītības izstādēs vairāk ir ieinteresēti tieši vidusskolas skolēnu 14,9%, attiecīgi 4,1% pamatskolā.

6,0% vidusskolas un 1,6% pamatskolas audzēkņu atbildēja, ka citi valsts/pilsētas pasākumi viņiem liek aizdomāties par nākotnes profesijas izvēli. Izvēloties šo atbilžu variantu viņiem vajadzēja paskaidrot, kādi tieši pasākumi to liek darīt. Tika minēti tādi pasākumi kā Daugavpils Mūzikas vidusskolas un DMV „Saules skolas” apmeklēšana, atvērto durvju dienas DU, uzstāšanās uz skatuves, piedalīšanās talantu konkursos un dažādās starptautiskajās sacensībās.

Lai noskaidrotu, no kurienes jaunieši gūst informāciju par tiem interesējošām specialitātēm, anketā, tika uzdots jautājums, par to - kādus resursus viņi izmanto, lai izpētītu informāciju par savas nākotnes profesiju? (sk. 6.att).



6.att. Resursi, kas tiek izmantoti, lai izpētītu informāciju par nākotnes profesiju

Mūsdienu IT laikmetā nav nekāds pārsteigums, ka 71,6% vidusskolas un 59,7% pamatskolas jauniešu gūst informāciju par savas nākotnes profesiju, tieši pateicoties interneta resursam. Anketas 12.jautājumam (sk. pielikums Nr.1) paredzēja noskaidrot kādus tieši interneta resursus jaunieši izmanto. Diemžēl pārsvarā jaunieši nevarēja nosaukt precīzas mājas lapas norādot, ka viņi informāciju meklē caur google.lv vai wikipedia.lv. Kā izmantojamie Interneta resursi, tika minētas DPIP, skolas, universitāšu un citu mācību iestāžu mājas lapas, kā arī tādas tīmekļa vietnes kā karjera.lv, kurdarbs.lv, enudiena.lv, [profesijupasaule](http://profesijupasaule.lv), nva.gov.lv u.c.. Te būtu jāakcentē tas, ka tieši 11.klašu skolēni varēja precīzi nosaukt tīmekļa vietnes, kuras viņi apmeklē, lai gūtu informāciju par nākotnes profesiju, atšķirībā no 8.klašu skolēniem. Jāsecina, ka 11.klašu skolēni ir vairāk ieinteresēti gūt informāciju, lai rastu atbildes ar karjeru saistītajos jautājumos.

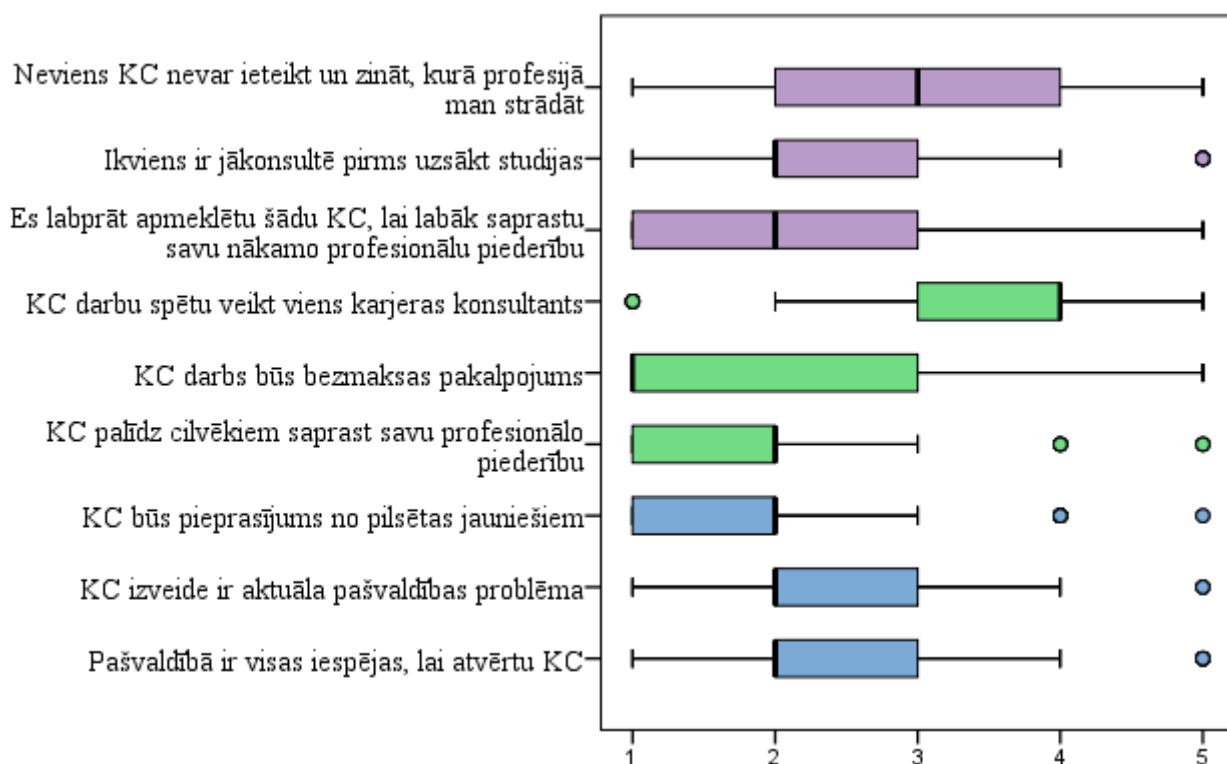
Pozitīvi ir tas, ka skolās esošā informācijā 14,4% pamatskolas un 13,5% vidusskolas jauniešu var atrast atbildes uz tiem interesējošiem jautājumiem par viņu nākotnes profesiju.

4,3% vidusskolas un 7,2% pamatskolas audzēkņu atbildēja, ka citi resursi viņiem liek aizdomāties par nākotnes profesijas izvēli. Izvēloties šo atbilžu variantu viņiem vajadzēja

paskaidrot, kādi tieši resursi. Tika minēti tādi resursi kā vecāki, draugi, paziņas, radnieki, pedagogi, profesiju pārstāvju viedoklis.

Atbildot uz 13.jautājumu 70,6% respondentu atbildēja ka ir nepieciešami Karjeras konsultēšanas centri, bet 29,4% ka tādi centri nav nepieciešami. Pie nosacījuma, ja jaunieši atbildēja, ka ir vajadzīgi atsevišķi Karjeras konsultēšanas centri (turpmāk - KC) viņiem tika piedāvāts aizpildīt kārtas skalas (pēc Č.Osguda), kurā tika apskatīti deviņi parametri. Parametri tika vērtēti pēc sekojošām pozīcijām: **1**-pilnīgi piekrītu, **2**-drīzāk piekrītu, **3**-ne piekrītu, ne nepiekrītu, **4**-drīzāk nepiekrītu, **5**-pilnīgi nepiekrītu. Jauniešiem vajadzēja izvēlēties vienu viņuprāt parametram visatbilstošāko pozīciju.

Parametri tiek sadalīti trijos faktoros KC nepieciešamība (pašvaldībā ir visas iespējas, lai atvērtu KC; KC izveide ir aktuāla pašvaldības problēma; KC būs pieprasījums no pilsētas jauniešiem), KC darbība (KC palīdz cilvēkiem saprast savu profesionālo piederību; KC darbs būtu bezmaksas pakalpojums; KC darbību spētu veikt viens karjeras konsultants) un KC apmeklētāju apmierinātība (es labprāt apmeklētu šādu KC, lai labāk saprastu savu nākamo profesionālu piederību; ikvienam ir jākonsultējas pirms uzsākt studijas; neviens KC nevar ieteikt un zināt, kurā profesijā man strādāt).



7.att. Faktoru analīze

Apskatot 7.att., redzam, ka faktora „KC nepieciešamība” diviem parametriem vērtība svārstījās no pilnīgi piekrītu(1) līdz drīzāk nepiekrītu(4). Lielāka daļa respondentu uz attiecīgiem parametriem atbildēja diapazonā no drīzāk piekrīt(2) līdz ne piekrītu, ne nepiekrītu(3). Uz trešo

parametru par KC pieprasījumu no pilsētas jauniešiem, atbilžu diapazons svārstījās no pilnīgi piekrītu(1) līdz ne piekrītu, ne nepiekrītu(3), tomēr lielākā daļa aptaujāto atbildēja vērtība no pilnīgi piekrītu(1) līdz drīzāk piekrīt(2).

Izvērtējot faktoru par KC nepieciešamību Daugavpilī, jaunieši vidēji atbildēja, ka drīzāk piekrīt(2), ka šāda iespēja pašvaldībā pastāv, ir aktuāla pašvaldības problēma un tādām centram būtu pieprasījums no jauniešiem.

Analizējot faktoru par KC darbību jāsecina, ka vairākums jaunieši drīzāk piekrīt tam, ka KC palīdz cilvēkiem saprast savu profesionālo piederību. Aptaujātie jaunieši pilnībā piekrīt, ka KC darbs būtu bezmaksas pakalpojums un drīzāk nepiekrīt, tam, ka KC darbību spētu veikt viens karjeras konsultants.

Analizējot faktoru par KC apmeklētāju apmierinātību, redzam, ka vairākums jaunieši drīzāk piekrīt apmeklēt šādu KC, lai labāk saprastu savu nākamo profesionālu piederību, kaut gan atbilžu diapazons bija plašs līdz pat vērtībai pilnīgi nepiekrītu(5). Jaunieši drīzāk piekrīt tam, ka ikvienam ir jākonsultējas pirms uzsākt studijas. Uz parametru par to ka neviens KC nevar ieteikt un zināt, kurā profesijā man strādāt, jaunieši vidēji atbildēja izmantojot vērtību 3 - ne piekrītu, ne nepiekrītu. Jāsecina, ka jauniešiem viennozīmīgi, bija sarežģīti atbildēt uz šo parametru.

Pielikumā Nr.4, tiek analizēta visu parametru korelācija. Statistiski nozīmīga korelācija ir starp parametriem *KC palīdz cilvēkiem saprast savu profesionālo piederību* un *KC būs pieprasījums no pilsētas jauniešiem* attiecīgi ja šāda veida centri spēš palīdzēt, jauniešu vidū būs pieprasījums pēc tiem. Statistiski nozīmīga korelācija starp parametriem *es labprāt apmeklētu šādu KC, lai labāk saprastu savu nākamo profesionālu piederību* un *KC izveide ir aktuāla pašvaldības problēma*. Jaunieši labprāt apmeklētu KC, ja būtu tāda iespēja, jo uzskata, ka KC palīdz cilvēkiem saprast viņu profesionālo piederību. Korelācija pastāv starp parametriem *KC izveide ir aktuāla pašvaldības problēma* un *ikvienam ir jākonsultējas pirms uzsākt studijas*, sanāk, ka KC izveide ir aktuāla, jo pēc jauniešu domām ikvienam ir jākonsultējas pirms uzsākt studija. Vidēja korelācija ir starp parametru *pašvaldībā ir visas iespējas, lai atvērtu KC* un *KC darbs būtu bezmaksas pakalpojums*, pēc jauniešu domām pašvaldībā ir visas iespējas, lai jaunieši apmeklējot KC nemaksātu par to.

Vecāku nozīme bērna profesionālās karjeras plānošanā ir neapstrīdama, viņi spēj sniegt nozīmīgu atbalstu savām atvasēm. Ideālā gadījumā vecākiem ir jāpiedalās savu bērnu profesionālajā karjeras attīstības atbalsta procesā sadarbībā ar skolu karjeras konsultantiem.

Tālāk seko vecāku anketu analīze. Diemžēl vecāku atsaucība bija ļoti zema, anketas aizpildīja tikai 18 vecāki. Vecāku sadalījums pēc dzimuma – sievietes 76,9% un vīrieši 23,1%,

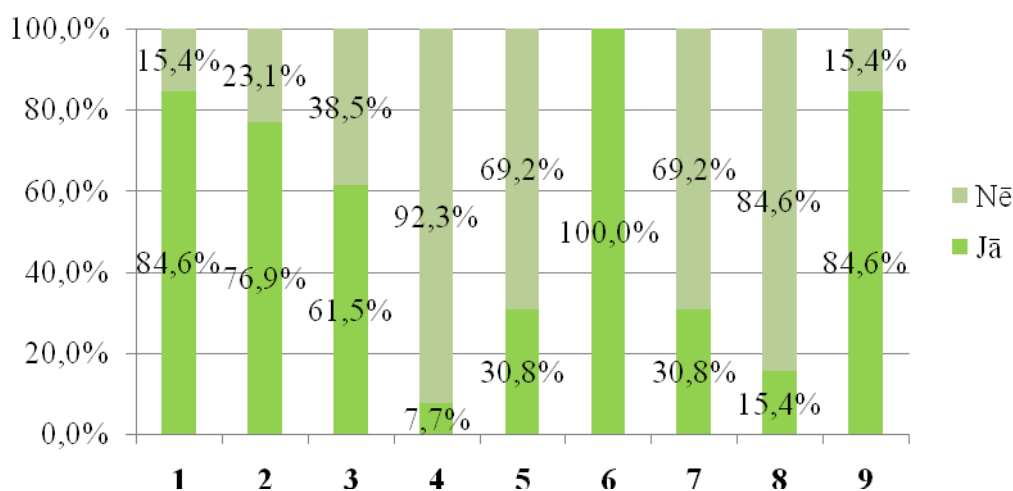
jāsecina, ka mammas vairāk rūpējas par bērnu izglītošanu un aktīvāk iesaistās audzināšanas procesā.

Aptaujāto vecāku bērnu skaits ģimenē ir sekojošs – 30,8% viens, 46,2% divi, 23,1% trīs un vairāk bērnu. Attiecīgi bērnu vecuma sadalījums – no 8. līdz 16.gadiem 84,6%, vecāki par 16.gadiem 15,4%, nevienam no aptaujātiem vecākiem nebija bērnu līdz 7.gadu vecumam.

Ģimenē saņemtajai pieredzei ir ļoti liela nozīme bērnu priekšstatu par profesijām attīstībā. Priekšstatu par profesijām attīstība ģimenes vidē ir atkarīga, piemēram, no vecāku sociālā stāvokļa, izglītības līmeņa un profesionālas kvalifikācijas, ģimenes tradīcijām profesijas izvēlē, profesijas statusa, pārliecības un dzīves mērķiem, personības un viņu attieksmes pret realitāti (Paszowska. 2010).

Līdz ar to anketā tika iekļauts jautājums par vecāku izglītības līmeni, rezultāti ir sekojoši – pamatizglītība - 7,7%, profesionālā vidējā -15,4%, augstākā -76,9%.

Darba autore vecākiem bija uzdevusi sekojošus jautājumus: **1-Vai esat domājis par savu bērnu nākamo profesijas izvēli?; 2-Vai Jūsu bērna mācību iestādē ir pieejami karjeras konsultanta pakalpojumi?; 3-Vai Jūs zināt, ka pilsētā ir karjeras konsultants?; 4-Vai Jūsu bērns ir konsultējies ar karjeras konsultantu?; 5-Vai plānojat izmantot karjeras konsultanta pakalpojumus tuvākā gada laikā?; 6-Vai mājās Jūs pārrunājat ar savu bērnu jautājumus par viņa turpmāko profesionālo izglītošanu?; 7-Jūsu bērns prot uzrakstīt CV un motivācijas vēstuli?; 8-Jūsaprāt agrāk karjerai tika pievērsta daudz lielākā uzmanība?; 9-Jūsaprāt ir vajadzīgi atsevišķi Karjeras konsultēšanas centri?.**

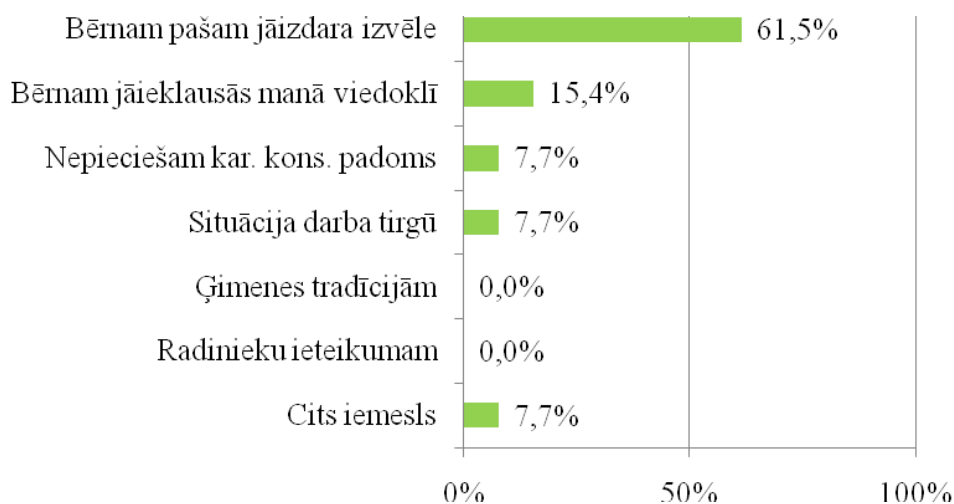


8.att. Vecāku skatījums uz situāciju

Pozitīvs rādītājs ir tajā, ka visi aptaujāti vecāki ir apsprieduši ar saviem bērniem jautājumu par viņu profesionālo izglītošanu un lielākā daļa (84,6%) ir domājuši par sava bērna iespējamo karjeru. Vairākums mūsdienu profesionālās attīstības koncepciju uzskata, ka ģimenei ir vitāli svarīga loma un tā ir noteicošais faktors pusaudžu profesijas izvēlē.

Karjeras attīstību spēj nodrošināt tikai loģiska lēmumu pieņemšana, kurai ir noteikti mērķi un uzdevumi. Vecākiem ir jāpalīdz lēmumu pieņemšanā un galīgais vārds jāatstāj bērna ziņā. Vecākiem jāveicina bērna patstāvība un personīgā attīstība (Paszowska. 2010.). Aptaujāti bērnu vecāki 61,5% gadījumā uzskata, ka jauniešiem patstāvīgi jāizdara šī izvēle (sk. 9.att.).

Svarīgs posms karjeras plānošanas procesā ir informācijas apkopošana, taču pirms tam šī informācija par profesijām, izglītības ieguves ceļiem un darba tirgu, ir jāatrod. Šobrīd pastāv informācijas pārbagātība, tādējādi meklēšanas un izvēles procesu kļūst vēl grūtāks.



9.att. Kam ir jāpalīdz bērnam pieņemt lēmumu par viņa profesijas izvēli

Vecāki visbiežāk iesaka informāciju meklēt internetā (36,4%), kurā atrodama būtiska informācija, piemēram, profesiju datu bāzes. Ir nepieciešams, lai informācijas meklēšana internetā notiktu produktīvi. Ir labi ja vecāki arī pārzina tās tīmekļa vietnes, kurās var atrast profesiju aprakstus, piemēram, profesijupasaule.lv. Īstenībā varētu veikt vecāku izglītošanu par karjeras atbalsta interneta resursu pieejamību.

Atbildot uz vecāku anketas 13.jautājumu, pārsvarā, tas tika atstāts bez atbildes, daži vecāki akcentēja, ka viņu bērni paši zina labāk kur internetā meklēt informāciju. 36,4% vecāku uzskata, ka skolās ir pietiekami bērniem nepieciešamās informācijas karjeras izpētei. Attiecīgi 18,2% vecāku ieteiktu savam bērnam griezties pēc informācijas par karjeras jautājumiem bibliotēkās, pārējie 4,5% NVA un 4,5% DPIP.

PIELIKUMI

Anketa „Jauniešu informētība par karjeras atbalstu Daugavpilī”

Mani sauc Dana Rimvide-Mickeviča. Esmu Daugavpils Universitātes Izglītības un vadības fakultātes maģistra studiju programmas „Karjeras konsultants un jauniešu lietu speciālists” studente. Maģistra darba ietvaros veicu pētījumu par jauniešu informētību karjeras jomā. Anketas mērķis ir noskaidrot jauniešu viedokli par karjeru, karjeras pakalpojumiem un atbalsta saņemšanas iespējām Daugavpilī. Lūdzu Jūs izteikt savu viedokli, atzīmējot vai brīvi sniedzot savu atbildi. Anketa sastāv no divām daļām, tādēļ uzmanīgi sekojiet instrukcijām, kas norādītas pie jautājuma.

Aptauja ir anonīma, tās rezultāti tiks izmantoti apkopotā veidā.

Dzimums	Siev./Vīr.
Klase/kurss	
Mācību iestāde	
Tautība	

1. Kas Tavuprāt ir KARJERA? (uzraksti savu definīciju vai vārdus, kas Tev saistās ar vārdu „karjera”)	
<hr/> <hr/> <hr/>	
2. Vai esi domājis par savu nākamo profesiju?	Jā/Nē
3. Vai Tavā mācību iestādē ir pieejami karjeras konsultanta pakalpojumi?	Jā/Nē
4. Vai Tu zināji, ka pilsētā ir karjeras konsultants?	Jā/Nē
5. Vai esi konsultējies ar karjeras konsultantu?	Jā/Nē
6. Vai esi plānojis izmantot karjeras konsultanta pakalpojumus tuvākā gada laikā, lai noteiktu savu nākamo profesionālo piederību?	Jā/Nē
7. Kāds no šiem faktoriem visvairāk ietekmēs Tavas nākotnes karjeras izvēli? (Izvēlies, lūdzu, tikai vienu visbūtiskāko faktoru, atbildi apvelc)	1. Mana personīgā izvēle 2. Vecāku viedoklis 3. Karjeras konsultanta padoms 4. Situācija darba tirgū 5. Draugu priekšlikums 6. Radnieku ieteikums 7. Cits iemesls
8. Kādi pasākumi mācību iestādē Tevi ir aicinājuši domāt par nākotnes profesijas izvēli?	1. Audzināšanas stundās 2. Projektu nedēļā 3. Tikšanās ar dažādu profesiju pārstāvjiem 4. Citi pasākumi/Kādi? _____ 5. Par nākotnes profesijas izvēli man nav licis aizdomāties neviens mācību iestādē rīkotais pasākums.
9. Kādi pasākumi pilsētā/valstī Tevi ir	1. Ēnu diena

aicinājuši domāt par nākotnes profesijas izvēli?	2.Karjeras nedēļa 3. Izglītības izstāde: Skola 2014, Darbs. Karjera. utt 4.Ekskursijas uz uzņēmumiem 5. Citi pasākumi/Kādi? _____
	6.Par nākotnes profesijas izvēli man nav licis aizdomāties neviens pilsētas/valsts rīkotais pasākums.
10. Vai Tu zināji, ka karjeras konsultants: konsultē, informē un izglīto karjeras attīstības jautājumos?	Jā/Nē
11. Kādus resursus Tu izmanto, lai izpētītu informāciju par savas nākotnes profesiju?	1.Bibliotēkas 2.Internet resursus 3.Nodarbinātības valsts aģentūra (NVA) 4.Skolā esošā informācija 5.Daugavpils pilsētas Izglītības pārvalde 6.Citi resursi/Kādi? _____
12. Kādus Internet resursus tu zini un izmanto? _____ _____	
13. Vai Tavuprāt ir vajadzīgi atsevišķi Karjeras konsultēšanas centri?	Jā/Nē

Ja uz iepriekšējo jautājumu Jūs atbildējāt „NĒ”, tad nākamais jautājums Tev nav jāatbild.

Paldies par sadarbību, varat nodot anketu.

Ja uz iepriekšējo jautājumu Jūs atbildējāt „JĀ”, tad nākamajā tabulā, katrā rindā, lūdzu, atzīmē vienu Tavam viedoklim atbilstošu vērtējumu, saistībā ar Karjeras konsultēšanas centra (turpmāk -KC) darbību.

	Pilnīgi piekrītu	Drīzāk piekrītu	Ne piekrītu, ne nepiekrītu	Drīzāk nepiekrītu	Pilnīgi nepiekrītu
Pašvaldībā ir visas iespējas, lai atvērtu KC	1	2	3	4	5
KC izveide ir aktuāla pašvaldības problēma	1	2	3	4	5
KC būs pieprasījums no pilsētas jauniešiem	1	2	3	4	5
KC palīdz cilvēkiem saprast savu profesionālo piederību	1	2	3	4	5
KC darbs būtu bezmaksas pakalpojums	1	2	3	4	5
KC darbību spētu veikt viens karjeras konsultants	1	2	3	4	5
Es labprāt apmeklētu šādu KC, lai labāk saprastu savu nākamo profesionālu piederību	1	2	3	4	5
Ikvienam ir jākonsultējas pirms uzsākt studijas	1	2	3	4	5
Neviens KC nevar ieteikt un zināt, kurā profesijā man strādāt	1	2	3	4	5

Paldies par atsaucību!!!

Anketa

„Vecāku informētība par bērnu karjeras atbalsta iespējām Daugavpilī”

Mani sauc Dana Rimvide-Mickeviča. Esmu Daugavpils Universitātes studente. Vēlos noskaidrot vecāku viedokli par karjeras pakalpojumu pieejamību un atbalsta saņemšanas iespējām Daugavpilī. Lūdzu Jūs izteikt savu viedokli, atzīmējot vai brīvi sniedzot savu atbildi. Anketa sastāv no divām daļām, tādēļ uzmanīgi sekojiet instrukcijām, kas norādītas pie jautājuma. Aptauja ir anonīma, tās rezultāti tiks izmantoti apkopotā veidā.

Dzimums	Siev./Vīr.
Bērnu skaits Jūsu ģimenē	1.viens 2.divi 3.trīs un vairāk
Jūsu bērna vecums (ja Jums ir vairāki bērni atzīmējiet vairākas izvēles)	1. līdz 7 gadiem 2.8- 16 gadiem 3. Vecāki par 16 gadiem
Jūsu izglītība	1.pamatizglītība 2.profesionālā vidējā 3.augstākā

1. Ko Jūs saprotat ar vārdu karjera? (uzrakstiet savu definīciju vai vārdus, kas Jums saistās ar vārdu „karjera”)	
2. Vai esat domājis par savu bērna nākamo profesijas izvēli?	Jā/Nē
3. Vai Jūsu bērna mācību iestādē ir pieejami karjeras konsultanta pakalpojumi?	Jā/Nē
4. Vai Jūs zināt, ka pilsētā ir karjeras konsultants?	Jā/Nē
5. Vai Jūsu bērns ir konsultējies ar karjeras konsultantu?	Jā/Nē
6. Vai plānojat izmantot karjeras konsultanta pakalpojumus tuvākā gada laikā, lai noteiktu sava bērna nākamo profesionālo piederību?	Jā/Nē
7. Vai mājās Jūs pārrunājat ar savu bērnu jautājumus par viņa turpmāko profesionālo izglītošanu?	Jā/Nē
8. Jūsu bērns prot uzrakstīt CV un motivācijas vēstuli?	Jā/Nē
9. Jūsuprāt agrāk, kad Jūs vēl bijāt skolnieks, karjerai tika pievērsta daudz lielāka uzmanība?	Jā/Nē
10. Kurš viedoklis Jūsuprāt ir primārais Jūsu bērnam, pieņemto lēmumu par tālāko profesionālo darbību? (Izvēlies, lūdzu, tikai vienu visbūtiskāko faktoru, atbildi apvelciet)	1. bērnam pašam jāizdara izvēle 2. bērnam obligāti ir jāieklausās manā viedoklī 3. te būtu nepieciešam karjeras konsultanta padoms 4. situācija darba tirgū 5. radnieku ieteikumam 6. ģimenes tradīcijām

	7.cits iemesls
11. Jūsaprāt, kur Jūsu bērns saņem informāciju par karjeras iespējām, nākotnes profesijas izvēli?	1. Mājās 2. Audzināšanas stundās 3. Karjeras nedēļā 4. Ēnu dienā 5. Izglītības izstāde: Skola 2014, Darbs. Karjera. utt 6. Tikšanās ar dažādu profesiju pārstāvjiem 7. Citi pasākumi/Kādi? _____ 8. Manam bērnam nav iespēju saņemt informāciju karjeras jautājumos
12. Kādas institūcijas Jūs varētu ieteikt savam bērnam, kur viņš var griezties pēc informācijas par karjeras jautājumiem?	1. Bibliotēkas 2. Internet resursus 3. Nodarbinātības valsts aģentūra (NVA) 4. Skolā esošā informācija 5. Daugavpils pilsētas Izglītības pārvalde 6. Citi resursi/Kādi? _____
13. Kādus Internet resursus Jūs ieteiktu savam bērnam, lai viņš varētu izglītoties karjeras jautājumos? _____	
14. Vai Jūsaprāt ir vajadzīgi atsevišķi Karjeras konsultēšanas centri?	Jā/Nē

Ja uz iepriekšējo jautājumu Jūs atbildējāt „NĒ”, tad nākamais jautājums jums nav jāatbild.

Paldies par sadarbību, varat nodot anketu.

Ja uz iepriekšējo jautājumu Jūs atbildējāt „JĀ”, tad nākamajā tabulā, katrā rindā, lūdzu, atzīmējiet vienu Jūsu viedoklim atbilstošu vērtējumu, saistībā ar Karjeras konsultēšanas centra (turpmāk -KC) darbību.

	Pilnīgi piekrītu	Drīzāk piekrītu	Ne piekrītu, ne nepiekrītu	Drīzāk nepiekrītu	Pilnīgi nepiekrītu
Pašvaldībā ir visas iespējas, lai atvērtu KC	1	2	3	4	5
KC izveide ir aktuāla pašvaldības problēma	1	2	3	4	5
KC būs pieprasījums no pilsētas jauniešiem	1	2	3	4	5
KC palīdz cilvēkiem saprast savu profesionālo piederību	1	2	3	4	5
KC darbs būtu bezmaksas pakalpojums	1	2	3	4	5
KC darbību spētu veikt viens karjeras konsultants	1	2	3	4	5
Es labprāt nosūtītu savu bērnu šādā KC, lai viņš labāk saprastu savu nākamo profesionālu piederību	1	2	3	4	5
Ikvienam ir jākonsultējas pirms uzsākt mācības jaunā izglītības iestādē	1	2	3	4	5
Neviens KC nevar ieteikt, kurā profesijā strādāt manam bērnam	1	2	3	4	5

Paldies par atsaucību!!!

Анкета

"Родительская осведомленность про возможностей карьерной поддержка для детей в Даугавпилсе"

Меня зовут, Римвид – Мицкевич Дана, я являюсь студенткой Даугавпилсского Университета. Я хотела бы узнать, взгляды родителей на карьерные услуги и их доступность в Даугавпилсе. Пожалуйста, выскажите свое мнение, отвечая на открытые и закрытые вопросы. Вопросник состоит из двух частей, тщательно следите за инструкциями возле каждого вопроса.

Опрос является анонимным, результаты которого будут использованы в обобщенном виде.

Пол	М/Ж
Количество детей в вашей семье	1.один 2.два 3.три или более
Возраст вашего ребенка (если у вас есть несколько детей выбрать несколько вариантов)	1. до 7 лет 2.8- 16 лет 3. старше 16 лет
Ваше образование	1. основное 2. среднее профессиональное 3.высшее

1. Что вы понимаете под словом карьере? (Напишите свое собственное определение иле слова, которые вам ассоциируется со словом "карьера")	
<hr/> <hr/> <hr/>	
2. Задумывались ли Вы о будущем выбор карьеры вашего ребенка?	Да/Нет
3. Доступны ли услуги карьерного консультанта в учебном заведение вашего ребенка?	Да/Нет
4. Знаете ли вы, что в городе есть карьерный консультант?	Да/Нет
5. Консультировался ли Ваш ребенок у карьерного консультанта?	Да/Нет
6. Планируете ли вы изпользоват услуги карьерного консультанта в течение ближайшего года чтобы узнать профпригодность вашего ребенке?	Да/Нет
7. Обсуждаете ли вы дома со своим ребенком вопросы его будущего профессионального образования?	Да/Нет
8. Ваш ребенок знает, как написать CV и сопроводительное письмо?	Да/Нет
9. Как вы думаете, в прошлом, когда вы еще учились в школе, карьерном вопросом уделали намного больше внимания?	Да/Нет
10. Какое мнение будет решающим для	1.ребенок должен будет сделать выбор

<p>вашего ребенка, принимая решение о будущем профессиональной деятельности? (Выберите пожалуйста, только один наиболее существенным фактором, обведите ответ)</p>	<p>сам 2.ребенку обязательно стоит вслушаться в мое мнение 3.тут нужна консультация у карьерного консультанта 4.ситуация на рынке труда 5.рекомендация родственников 6.семейные традиций 7.другая причина</p>
<p>11. На ваш взгляд, где ваш ребенок получает информацию о вариантах карьеры, выбор будущей карьеры?</p>	<p>1.дома 2.класный час 3. неделя карьера 4.День тень 5.выставка образование: Школа 2014 и т.д. 6.встреча с представителями различных профессий 7.другие виды деятельности/Какие? _____ 8.мой ребенок не имеет возможность получать информацию по вопросам карьеры</p>
<p>12. Где ваш ребенок мог бы обратиться за информацией по вопросам карьеры?</p>	<p>1.Библиотека 2.Интернет-ресурсы 3.Государственное агентство занятости (ГАЗ) 4.информация в школе 5.Даугавпилсская школьная управа 6.Другие ресурсы/Какие? _____</p>
<p>13. Какие интернет-ресурсы вы рекомендуете для вашего ребенка, чтобы он мог бы просвещаться в вопросах карьеры?</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	
<p>14. По вашему нужны ли отдельные Центры карьерного консультирования?</p>	<p>Да/Нет</p>

Если на предыдущий вопрос вы ответили «НЕТ», то на следующий вопрос вы не должны отвечать. Спасибо за сотрудничество, Вы можете сдать анкету.

Если на предыдущий вопрос вы ответили «ДА», то в следующей таблице, пожалуйста, в каждой строке, отметьте подходящую оценку вашего мнения в отношении к работе карьерного центра (далее КЦ).

	Полностью согласен	Скорее согласен	Ни согласен, ни не согласен	Скорее не согласен	Полностью не согласен
В самоуправление есть все возможности для открытия КЦ	1	2	3	4	5
Является ли актуальной проблемой самоуправления создания КЦ	1	2	3	4	5
Будет ли спрос КЦ среди городской молодежи	1	2	3	4	5
КЦ поможет определить свою профессиональную пригодность	1	2	3	4	5
Консультации КЦ могут быть бесплатными услугами	1	2	3	4	5
Работу в КЦ может вести один карьерный консультант	1	2	3	4	5
Я послала бы своего ребенка в КЦ для лучшего познания его профессиональную пригодность	1	2	3	4	5
Каждому нужна консультация до того как начать обучения в новом учебном учреждении	1	2	3	4	5
Не один КЦ не может посоветовать в какой профессии работать моему ребенку	1	2	3	4	5

Спасибо за Ваши ответ!

Correlations

	Pašvaldībā ir visas iespējas, lai atvērtu KC	KC izveide ir aktuāla pašvaldības problēma	KC būs pieprasījums no pilsētas jauniešiem	KC palīdz cilvēkiem saprast savu profesionālo piederību	KC darbs būs bezmaksas pakalpojums	KC darbu spētu veikt viens karjeras konsultants	Es labprāt apmeklētu šādu KC, lai labāk saprastu savu nākamo profesionālu piederību	Ikviens ir jākonsultē pirms uzsākt studijas	Neviens KC nevar ieteikt un zināt, kurā profesijā man strādāt
Pašvaldībā ir visas iespējas, lai atvērtu KC	1,000	,152 ,056	,317** ,000	,319** ,000	,262** ,001	-,017 ,835	,245** ,002	,176* ,027	-,032 ,688
KC izveide ir aktuāla pašvaldības problēma	,152 ,056	1,000	,282** ,000	,231** ,003	,162* ,042	,059 ,459	,336** ,000	,241** ,002	,020 ,803
KC būs pieprasījums no pilsētas jauniešiem	,317** ,000	,282** ,000	1,000	,491** ,000	,303** ,000	-,124 ,122	,371** ,000	,283** ,000	-,170* ,033
KC palīdz cilvēkiem saprast savu profesionālo piederību	,319** ,000	,231** ,003	,491** ,000	1,000	,193* ,015	-,105 ,189	,441** ,000	,351** ,000	-,176* ,027
KC darbs būs bezmaksas pakalpojums	,262** ,001	,162* ,042	,303** ,000	,193* ,015	1,000	-,143 ,074	,294** ,000	,271** ,001	-,056 ,485
KC darbu spētu veikt viens karjeras konsultants	-,017 ,835	,059 ,459	-,124 ,122	-,105 ,189	-,143 ,074	1,000	-,172* ,030	,002 ,979	,097 ,227
Es labprāt apmeklētu šādu KC, lai labāk saprastu savu nākamo profesionālu piederību	,245** ,002	,336** ,000	,371** ,000	,441** ,000	,294** ,000	-,172* ,030	1,000	,450** ,000	-,117 ,143
Ikviens ir jākonsultē pirms uzsākt studijas	,176* ,027	,241** ,002	,283** ,000	,351** ,000	,271** ,001	,002 ,979	,450** ,000	1,000	-,100 ,211
Neviens KC nevar ieteikt un zināt, kurā profesijā man strādāt	-,032 ,688	,020 ,803	-,170* ,033	-,176* ,027	-,056 ,485	,097 ,227	-,117 ,143	-,100 ,211	1,000

** . Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).

* . Correlation is significant at the 0.05 level (2-tailed).